

משך השבוע

השבתם פעם מדוע משך השבוע, בעולם כולו, הינו בדיוק שבעה ימים?

במשך אלפי שנות היסטוריה, בהן ממלכות ואימפריות קמו ונפלו, תרבויות עצומות עלו וירדו, ולכל תרבות היו צרכים וערכים משלה - מדוע בעצם השבוע האנושי, בעולם כולו, התקבע להיות דווקא שבעה ימים?

ובכן, כתוב בתורה, מלפני 3300 שנה, על אירוע שהתרחש לפני כ- 5780 שנה:

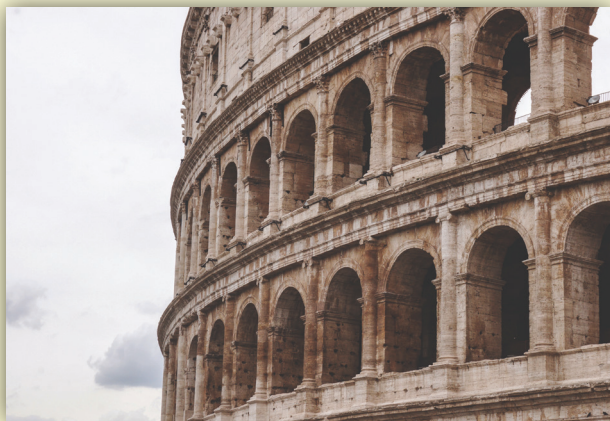
”וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ”
(בראשית ב', ד')

יום השבת מקודש על ידי בורא העולם. משך השבוע - שבעה ימים.

בואו נחשוב על זה רגע. מי יכול היה, לפני אלפי שנים, להתחייב על משך השבוע, על פני הגלובוס כולו? פלא פלאים, אלפי שנים לאחר מכן - העולם כולו אכן נוהג שבוע של שבעה ימים. הלוח הנוצרי, הלוח המוסלמי, הלוח הסיני, הלוח האזרחי בעולם כולו - וכמובן, הלוח היהודי שלנו, כולם מבוססים על שבוע בן שבעה ימים.

נשים לב: זה שלא היו ניסיונות לשנות את זה. היו ניסיונות לקבוע את משך השבוע למשך אחר, וזאת על ידי האימפריות והתרבויות החזקות בעולם. אך כל הניסיונות האלו, באורח פלא, שקעו ונעלמו מעלה דפי ההיסטוריה. הנה לפניכם (מקורות בסוף הפרק):

האימפריה הרומאית:

האימפריה הרומאית הייתה האימפריה הגדולה והחזקה ביותר בהיסטוריה האנושית. מדובר באימפריה ששלטה על כל העולם המוכר דאז, והתקיימה בין המאה הראשונה לפני הספירה ועד המאה ה-5 לספירה.

האימפריה ניסתה להנהיג שבוע בן שמונה ימים. שבוע שמונת הימים התקיים לזמן מה במקביל לשבוע שבעת הימים המסורתי, אך בסופו של דבר שקע באבק דפי ההיסטוריה - יחד עם האימפריה הרומאית עצמה.

ברה"מ הקומוניסטית

ברה"מ הקומוניסטית, ברשות סטלין, הייתה גם היא אחת האימפריות החזקות שהיו בעולם.

בשנים 1930-1931 ניסתה האימפריה להנהיג שבוע בן 5 ימים. נשים לב שהמשמעות היא - יום מנוחה בכל חמישה ימים במקום שבעה (!). הפרולטריון - מעמד העובדים, דחה זאת באורח פלא. בשנים 1931-1940 ניסתה רוסיה להנהיג שבוע בן 6 ימים. הניסיון נכשל. ב-1940 האימפריה נסוגה סופית וחזרה לשבוע המסורתי של שבעה ימים.

צרפת

צרפת הגנה אחת המדינות המרכזיות והבולטות באירופה. בצרפת של לאחר המהפכה הצרפתית, בתחילת המאה ה-19, בוצע ניסיון לייסד שבוע בן עשרה ימים. גם ניסיון זה - נעלם כלא היה.

סין

בסין העתיקה הונהגו לוחות שנה שונים שכללו שבוע בין עשרה ימים ו-12 ימים. אך כבר מהמאה ה-4 לפני הספירה, גם סין אימצה את שבוע שבעת הימים. שבועות ה-10 וה-12 ימים שקעו באבק דפי ההיסטוריה.

סיכום

לאורך כל הדורות העולם נוהג שבוע בן 7 ימים. אימפריות שניסו לשנותו - חזרו בהן באורח פלא. ניסיונות עיקשים לקובעו למשך זמן אחר - נכשלו. כיום - העולם כולו נוהג שבוע בן שבעה ימים. אגב, שימו לב - זה לא רק שבעה ימים. יש גם התאמה בין תרבויות ועמי העולם כולו על מועד **תחילת וסוף השבוע**: היום הראשון, השני וכו', עד היום השביעי.

"וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדְּשׁ אֹתוֹ"

(בראשית ב', ד')

יום השבת מקודש. משך השבוע - שבעה ימים.

מקורות:

1. שבוע ושבועות באורכים אחרים - ויקיפדיה: <https://he.wikipedia.org/wiki/שבוע>

"בתרבויות שונות נהגו מחזורים אחרים דמויי-שבוע. ברומא העתיקה נהג מחזור עסקי בשם נונדינה (אנ') באורך שמונה ימים. במצרים העתיקה נהג מחזור של 10 ימים. בסין ויפן העתיקות נהג מחזור של 10 ימים בשם שו'ן. במרכז אמריקה הפרה-קולומביאנית נהג שבוע בן 13 ימים. בשבטים ותרבויות שונות אחרות נהגו שבועות בני 5, 6 או 9 ימים. בצרפת שאחרי המהפכה היה ניסיון לייסד שבוע בן עשרה ימים, ובברית המועצות הקומוניסטית היה ניסיון קצר לייסד שבוע בן חמישה ימים."

2. שבוע שמונת הימים (nundinae) של האימפריה הרומאית:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Nundinae>

"The 7-day week first came into use in Italy during the early imperial period.[44] For a time, both systems were used together, but the nundinae are seldom mentioned in extant sources after the Julio-Claudian period.[37] The nundinal cycle had probably fallen out of use by the time Constantine adopted the Hebrew calendar § weeks for official use in AD 321, altering the day of rest by declaring the Lord's day the Day of the Sun (dies Solis) a legal holiday. Different scholars have placed the end of 8-day markets at various dates from the late 1st to early 5th centuries.[45]"

3. שבוע שנים-עשר הימים בסין:

https://en.wikipedia.org/wiki/Chinese_calendar

"The traditional Chinese calendar was developed between 771 and 476 BCE... 12-day weeks... weeks were ten days long"

"The seven-day week was adopted from the Hellenistic system by the 4th century CE"

תמונות:

1. Pixabay.com

2. נרות שבת -

Olaf.herfurth, CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>, via Wikimedia Commons

3. הפרובינקיות של האימפריה הרומאית -

מאת Ori ~ - נוצר על-ידי מעלה היצירה by [File:Romia Imperio sen provinconomoj.png](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=16207266) by אינגוסק, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=16207266>

4. מפת רוסיה -

Addicted04, CC BY-SA 3.0 <<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>, via Wikimedia Commons

5. תלמוד:

מאת Reuvenk - נוצר על-ידי מעלה היצירה, CC BY 3.0,

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3559428>